

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی

۲۰۲۴/۰۸/۱۶

پښتو ژباړه: رحمت آریا

د پادشاه میلیندا

پوښتنې

۵۰ برخه

پینځم: ناگه سینا ! اته ډوله خلک هم دي چې د یوې سکالو په هکله خبرې د وراشې په ترڅ کې وړانوي. او دا اته ډوله خلک څوک دي؟ هغه څوک چې په شهوت پسي گرځي، هغه چې په زړه کې کینه او عناد پالي، هغه چې په غرور او اغفال خبرې کوي، هغه چې په تکبر او غرور گرځي، سولند انسان، لت انسان، هغه چې یوازې په یوې خبرې ټینگ ولاړ وي، او احمق.

شیخ، پوښتنه وکړه چې ددغه ډول خلکو پر وړاندې د اعتراض/ممانعت دلیل په څه کې دی؟

لومړنی هغه ئې د خپل شهوت له کبله خبره وړانوي، ورپسې هغه ئې د خپلې کینې له مخې خبره وړانوي، دریم هغه ئې د خپل وهم او اغفال له کبله، څلورم هغه ئې د خپل غرور له کبله، پینځم هغه ئې د خپل سولندتوب له کبله، شپږم هغه ئې د خپلې لتې له کبله او اووم هغه ئې د خپلې تنگ الواکې «تنگ نظری» له کبله او اتم هغه ئې د خپل حماقت له کبله خبره وړانوي. له همدې کبله دي چې ویل شوي:

شهواني، قهرجن یا

له عناده ډک انسان

مغرور، سولند یا

لت انسان

تنگ الواکې

او بیوزلی احمق انسان

دا اته هغه کسان دي چې د لوړو موضوعاتو د خبرو په لړ کې خبرې وړانوي"

شپږم: ناگه سینا نهه ډوله کسان شته چې پت رازونه او محرمني خبرې ئې په خولو کې نه ساتل کېږي او د زړونو په خزانو کې ئې نه شي ساتلی. او دا نهه ډوله کسان څوک دي؟ شهوتپالی انسان هوس ته په متابعت کې پت رازونه

د پاڼو شمیره: له 1 تر 5

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلیکنې د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په خیر و لولئ

نه شي ساتلی، بدمزاجه انسان ئې د خپل چلند له مخې د يو شمېر بد نيتيو په پايلې کې د ساتلو زور نه لري، غافل انسان ئې د يو شمېر تېروتنو له کبله روز نه لري. [۹۳] دارن انسان ئې د ويري له مخې رسوا کوي، سولند انسان ئې ددي لپاره افشاء کوي چې يو شی ورڅخه تر لاسه کړي. بنځه ئې د ضعف او ناتوانی له کبله نه شي ساتلی، نيشه انسان ئې د نيشې له کبله، نرېنځوکې ئې د خپل جسمي نابشپړوالي له کبله او ماشوم ئې د خپل متلون المزاجی له مخې. له همدې کبله ويل شوي چې :

"شهو تيالی، قهرېدلی،

منگ / سرېداله انسان

دارن انسان او

سولند چې د يو شي د لاسته راوړلو

په لټه کې دی

بنځه، نيشه، نرېنځوکې/هجرا يا يو ماشوم

دا نهه واره متلون المزاجه،

مترده او نا اهله دي

کله چې يو پټ راز دوی ته وويل شي

بويه چې ټوله نړی دې پرې خبره کړه"

اووم: ناگه سینا! د پرمختگ اټه دلایل شته چې باطني بصیرت په کې وده کوي. او دا اټه کوم دي؟ د کلونو پرمختگ يا تېرېدل، د شهرت وده، مکرري پوښتنې، له بنوونکو سره ناسته ولاړه يا معاشرت، د يو چا خپل انعکاس، له حکماوو سره وراشه، په زړه کې مینې ته وده ورکول او په يوې هوسا سیمې کې استوگنه. له همدې کبله ويل شوي چې :

" د شهرت په ودې او

د کلونو په تېرېدلو

د ډېرو پوښتنو په کولو او

له حکماوو سره په خبرو اترو

د مینې په ارزښت له پوهېدنونکي انسان سره

د ناستې ولاړې له لارې

په ښکلي او هوسا ځای کې

د استوگنې د لارې

دا هغه نهه شيان دي چې

له مخې ئې باطني بصیرت مطهره کېږي

هغه څوک چې دا نهه ولري

د پانو شمېره: له 2 تر 5

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلیکنې د لیکنیزې ښې پاروالي د لیکوال په غاړه ده، هبله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ

تم: ناگه سینا! دا خای له اعتراضونو خلاص خای دی چې په کې د مسایلو په هکله څوک خبرې کولی شي. او که هر څوک وغواړي داسې وکړي نو زه ورته یوه نمونوي بېلگه یم. زه پټ اسرار ساتلی شم او تر هغو به ئی پټ وساتم چې ژوندی یم. په ټولو اتو واړو ویل شویو لارو کې زما باطني بصیرت وده کړي او پوخ شوی دی. تاسو ته به گرانه وي چې زما په شان به بل مرید ومومئ.

[۹۴] اوس نو چې ستا په شان چلند لرونکی مرید وي نو دا د مولا دنده ده چې مولا هم د پینځه ویشو فضیلتونو په لرلو ځان سمبال او هماغسې چلند وکړي. دا پینځه ویشو کوم دي؟ مولا باید د مرید په ساتنه او څارنه کې هېڅ ډول سمپا ونه کړي. مرید باید پوه کړي چې څه شی په ذهن کې وکړي، څه وکړي او له کومو شیانو ډډه وکړي، څه شي ته باید لیوالتیا ولري او له کومو شیانو سترگې پټې کړي. مولا باید مرید ته ورزده کړي چې خوب وکړي، خپله روغتیا وساتي، کوم ډول خواړه وخورې او له کومو خواړو ځان لېبرې وساتي. مولا باید مرید ته د «خوراکي توکو» توپیر² ورزده کړي او هر هغه څه ورسره شریک کړي چې ده ته د خیرات په ډول دده په کاسې کې ایښودل کېږي. مولا باید مرید ددې په ویلو وهڅوي چې: "مه ډارېږه. (هغه څه چې نا ته دلته درښودل کېږي) ته به ورڅخه گټه واخلي. مرید باید وپوهول شي چې له کومو خلکو سره ناسته ولاړه وکړي او کلیو او وپهارو³ ته تل په تگ راتگ کې وي. که مرید «احمقانه» خبرې کوي نو مولا ئی باید هېڅکله ونه خوروي⁴ او مرید باید خپه نه کړي. که مولا په مرید کې کومه نېمگرتیا ویني نو باید په آسانی ئی وبخښي. مولا باید سرښندنکی اوسي، مولا باید مرید ته هېڅ شی نېمگړی ونه بښي، هېڅ شی ورڅخه پټ ونه ساتي، او هېڅ خبره ځان ته ونه ساتي⁵. مولا باید مرید ته په زړه کې د خپل زوی په شان وگوري او له ځان سره دې ووايي: "ما دغه مرید ته د خپل زوی په شان په زده کړو⁶ کې هستي ورکړي ده." مولا باید د مرید په ودې او پرمختگ کې هڅه وکړي او له ځان سره ووايي: "له کومو لارو کولی شم چې مرید پرمختگ وکړي او د ساتگ

1 - پېهي گاتي: Pabhiggati: داسې ښکاري چې دا په زاره متن کې کومه تېروتنه نه ده. سیمهالي متن ئی په ځلونو تکراروي او د ژباړې معنی ئی نه ورکوي. لیکوال

2 - ویسیسو Viseso، ددې وییکی په هکله نه وايي چې په څه کې «توپیر وکړي - ژ»، او سیمهالي ژباړه ئی همداسې په تکرار راوړي. لیکوال

3 - Vihāras: وپهاره: په سانسکریت او پالي ژبو کې وپهاره विहार بودايي معابد او د بودايي مانکانو د استوگنې خای دی. په هندوستان کې د بېهار د ایالت نوم له همدغې وپهارې څخه مشتق شوی دی. د معنی له اړخه وروکي معبد او د مانکانو د استوگنې وړوکي خای ته ویل کېږي. په لومړنیو بودايي متنونو کې د بودایانو معابدو او د مانکانو د استوگنې خای سنگها ویل شوی دی. له دې چې د هندوستان برسات یاد وربښت موسم د وِسا vasa په ډول ویل شوی نو د وپهارې نوم هم د باران له ویرې یوه لنډ مهالي خای ته د پناه اخیستلو په معنی وپهاره له وِسا سره پیوستون مومي او وپهاره له همدغه موسم څخه مشتق شوی نوم دی. ژباړونکی

4 - Sallāpo na kâtabbo: سیمهالي متن یوازي همدا وییکی کاروي چې ډېري وختونو د هېڅ بد دلالت له کارولو پرته ئی کارولی دی.. د بېلگې په توگې وگورئ: Gâtaka I, 112 - لیکوال

5 - له دې ښکاري چې په رښتوني بودیزم کې هېڅ «محرم دکتورین Esoteric Doctrine» نه شته وگورئ لاندې: IV, 4, 8 - لیکوال

6 - همدې ته ورته حکم په وینه په کې راغلی دی وگورئ: Vinaya (Mahāvagga I, 25, 6) لیکوال

مخه ئې ونيسم." مولا بايد په دې يوه وي چې مريد د پوهې په ترلاسه كولو كې پياوړى اوسي او له ځان سره ووايي: "زه به له ده څخه يو پياوړى او پرتمين انسان جوړ كړم." مولا بايد له مريد سره مينه ولري، او د اړتيا پر مهال ئې هېڅكله يوازې نه پرېږدي، هېڅكله دې غفلت ورسره نه كوي او هر هغه څه ئې چې له وسعې كېږي بايد مريد ته ئې تر سره كړي. بايد ورسره ملگرى وي او كه كومه تېروتنه كوي نو په ملگرتوب دې، دې ته چمتو كړي چې تېروتنه بېرته سمه⁷ كړي. صاحبه! دا په يوه مولا كې پينځه ويشت بنې ځانگړتياوې دي. له ما سره هم د همدغو احكام پر بنسټ چلند وكړئ. لويه څښتنه! شك راباندې لاسبرى شوى دى.

ظاهراً د سوبمن «بودا - ژ» په وينا كې تناقضات ليدل كېږي. كه ددغو ويناوو په هكله لانجمنه شخړه راپورته شي له دې وروسته او په راتلونكي كې به راته گرانه وي ستا په شان به بل د بصيرت خاوند استاد ومومم. د مخالفانو او رقيبانو د ماتې په هيلې ددغو معضلاتو «دېليما گانو» په هكله رونا واچوئ.

نهم: ورپسې شيخ د پاچا له ويل شويو خبرو سره موافقه بنسكاره كړه او په خپل وار ئې هغه لس ځانگړتياوې ورتنه روښانه كړې چې بايد په يوه نوي زده كوونكي⁸ كې وموندل شي. اې پاچا دا لس واړه ځانگړتياوې يوه نوي زده كوونكي ته د تقوى او نېكې فضيلتونه دي. زده كوونكى د قانون په شان له كړاو او درد څخه خوند اخلي. زده كوونكى دغه دكتورين «دهرما» د خپل مولا په توگې مني. ده ته تر هغو التذار وركول كېږي تر څو نورو ته د لذت د وركړې جوگه شي. كه زده كوونكى ويني چې د سوبمن «بودا - ژ» دين «دهرما» له زوال سره مخامخ دى نو د بيا راژوندي كولو په لارې كې به ئې هېڅ ډول سرښندنه ونه سيموي. زده كوونكي رښتوني او حقيقي ليد لوري خپل مشال گرځوي. زده كوونكى له شور او شرر⁹ سره مينه نه لري او په خپل ژوند كې په بل ښوونكي پسې نه ځي. زده كوونكى په دواړو فكر او چلند كې ځان خوندي ساتي. زده كوونكى په سولې او سوکالی كې خوښ وي او له سولې سره مينه لري. زده

7 - په وینه يا Vinaya كې يو نامتو اخځ دى چې په كېنې د زده كوونكو او استادانو تر منځ بشپړې دوه اړخيزو دندې او مسؤليتونو په گوته شوي دي وگورئ: Mahāvagga I, 25, 26, translated in the 'Vinaya Texts' vol. i, pp. 154 and foil: (25, 22 = 26) همدلته په 10) كې دې ته ورته حكم دى چې د ده مينه dhammena پر معنى باندې رونا اچوي. - ليكوال

8 - په انگرېزي متن كې lay disciple راغلي چې يوه معنى ئې غير روحاني مريد كېږي. په بوديزم كې يو نوى زده كوونكى بايد دوه پړاوونه ووهي چې د روحانيت دريځ تر لاسه كړي. دريو مرغلرو ته پناه يوسي او دويم پينځه اخلاقي قواعد پر ځان پلي كړي. درې مرغلري يو رسمي تشريفاتي ځانگړتياوې دي چې زده كوونكى به د خپل ژوندانه د اصل په توگې بودا، دهرما او سنگها پر ځان مني. او له پينځو اخلاقي قواعدو څخه موخه دا ده چې زده كوونكى به دغه اصول په خپل چار چلند كې د يوې موخې يا ايديال په توگې پلي كوي. دا دواړه يعنى درې مرغلري او پينځه قواعد د مانكانو او ننانو تر مخ په يوه بودايي معبد كې په رسمي ډول پيليري. په درې مرغلرو كې زده كوونكى وايي چې بودا ته پناه ورم، دهرما ته پناه ورم او سنگها ته پناه ورم. په پينځو اخلاقي قواعدو كې زده كوونكى هود كوي چې ژمنه كوم چې د چا ژوند به نه اخلم، ژمنه كوم چې له هغو شيانو به پرهيز كوم چې ماته نه دي راكړل شوي. ژمنه كوم چې جنسي شهواني غلطي به نه كوم. ژمنه كوم چې له درواغو او غلطو خبرو به ځان ساتم. ژمنه كوم چې له شرابو، واين او نورو نيشه يي شيانو به پرهيز كوم ځكه دا ټول د بې پروايي بنسټونه دي. - ژباړونكى

9 - اېه گټه- كوتوله منگله ليكو Apagata-kotūhala-maṅgaliko : په سيمهالي ژباړې كې داسې ژباړل شوى دى: له غلطو ليدلورو او قواعدو څخه ځان ليري ساتل چې كوتوله kotūhala او منگله ليكه maṅgalika دي - ليكوال

کونکی رخه / حسد [۹۵] نه احساسوي او په دين کي په لانجمن او جگړه مار تفکر گام نه ردي. زده کونکی بودا ته پناه وړي، زده کونکی دکتورينو «دهرما» ته پناه وړي او قانون ته پناه وړي. لويه پاچا! دا د يوه نوي زده کونکي لپاره لس واړه ځانگړتياوي دي. دا لس واړه ځانگړتياوي ستا په ځان کي ليدل کېږي. له همدې کبله ده چې دا ځانگړتياوي په تاسو کې سمې او بنې ښکاري او که تاسو د سوبمن «بودا» ددين زوال وليد نو تاسو به ئې بيا رغاونې ته ليوالتيا ولرئ، اوس تاسو ته رخصت درکوم. په دې سره د معضلاتو د حل د پيژندلو برخه پای ته رسېږي

نور بيا

معضلات

[بودا ته د درناوي وړاندې کول]...

يادونه: [قدرمنو لوستونکو! دا هم د ښاغلي رحمت آريا د آرشيف: لينک](#)

د پانو شميره: له 5 تر 5

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکاري ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکي په ځير و لولئ